

Kontrollutvalget i Alta kommune

Møte nr. 1/2020
17. februar 2020

Arkivkode
4/1 01
Journalnr.
2020/11117-5

I N N S T I L L I N G

SAK 4/2020

REVIDERT REGLEMENT FOR KONTROLLUTVALGET I ALTA KOMMUNE – KONTROLLUTVALGETS INNSTILLING

Saksbehandler: Jan Henning Fosshaug

Bakgrunn: -Kommuneloven med tilhørende forskrift om kontrollutvalg og revisjon.
-Kommunal- og regionaldepartementets veileder *Kontrollutvalgsboken*.

Forslag til reglement for kontrollutvalget utarbeides av kontrollutvalget selv med bistand fra sekretariatet og innstilles til kommunestyret for godkjenning. Revidert reglement for de øvrige styrever, råd og utvalg i Alta kommune er behandlet i kommunestyret i desember 2019. Kontrollutvalget må derfor gjennomgå gjeldende reglement for eventuelle revideringer, som deretter oversendes kommunestyret til godkjenning og innlemming i kommunens samlede reglementer for råd og utvalg.

Saksopplysninger:

Sekretariatet har i utkastet tatt utgangspunkt i gjeldende reglement for kontrollutvalget, bestemmelsene i kommuneloven med tilhørende forskrift om kontrollutvalg og revisjon, og Kommunal- og regionaldepartementets veileder *Kontrollutvalgsboken - om kontrollutvalgets rolle og oppgaver*.

Gjeldende reglement ble vedtatt av kommunestyret den 21. april 2016, sak 37/16 etter innstilling fra kontrollutvalget. Det er etter den tid vedtatt endringer i kommuneloven og tilhørende forskrift. Disse endringene trådte i kraft fra og med kommunestyrets konstituering i 2019. Ordlyden i foreliggende utkast til revidert reglement er derfor endret/redigert tilsvarende. I forbindelse med gjennomgang av kommunens reglementer for politiske råd og utvalg har kommuneadvokat oversendt til sekretariatet et utkast til revidert reglement hvor endringer i lov og forskrift, samt kommunestyrets utvidelse av utvalget fra fem til syv medlemmer er redigert inn. Utkastet er også tilpasset øvrige reglementer for kommunens

politiske råd og utvalg hva gjelder oppbygging (layout). Sekretariatet har sammenholdt det tilsendte utkastet mot gjeldende reglement, og konstaterer at prinsippene i gjeldende reglement er ikke berørt. Sekretariatet finner det derfor formålstjenlig å gjengi det tilsendte utkastet som utgangspunkt for kontrollutvalgets drøftinger i saken. Sekretariatet har også lagt inn noen merknader angitt i parenteser i kursiv. Endringer i forhold til gjeldende reglement er synliggjort med rød skrift:

6. REGLEMENT FOR-KONTROLLUTVALGET

§ 1 Hjemmel

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ i medhold av **kommuneloven § 23- 1. Organet skal føre løpende kontroll på vegne av kommunestyret.**

§ 2 Utvalgets oppgaver

Kontrollutvalgets oppgaver og virksomhet er beskrevet i kommuneloven § 23-2 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17. juni 2019. Utvalget har som oppgave å påse at:

- a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp

Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer.

Utvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor
- regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.
- kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at eventuelle forhold i årsregnskapet som er påpekt av revisor, jf. **Kommuneloven § 24-7 til 24-9 blir fulgt opp.**

Om påpekningene ikke blir rettet eller fulgt opp skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret.

Utvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget skal gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. **Planen skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet.** Denne planen skal vedtas av kommunestyret selv, men kontrollutvalget kan delegeres myndighet til å gjøre endringer i planperioden.

Utvalgets oppgaver ved eierskapskontroll, kommuneloven § 23-4

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Utvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap.

Planen skal vedtas av kommunestyret selv, kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

Innsyn og undersøkelse i selskaper o.l. kommuneloven § 23-5

Kontrollutvalget kan kreve de opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- a) interkommunale selskaper etter IKS loven
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgavefelleskap
- d) aksjeselskap der en kommune alene eller sammen med andre kommuner direkte eller indirekte eier alle aksjer.

Opplysningene kan kreves fra virksomhetens daglige leder, styret eller den valgte revisoren for selskapet. Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Kommunestyret kan fastsettes regler om kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen av kommunens interesser selskaper som nevnt over og om hvilke dokumenter mv. som skal sendes til kontrollutvalget.

Utvalget skal varsles om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organ og har rett til å være tilstede i disse møtene.

Utvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser i henhold til bestemmelsen gjelder på tilsvarende måte ovenfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen. Innsynet og undersøkelser skal bare omfatte det som er

nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

Særlige oppgaver for kontrollutvalget:

- Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjettramme for **kontrollarbeidet** i kommunen, jf. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 1. Kontrollutvalgets forslag skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3, tredje ledd til kommunestyret.
- Kontrollutvalget skal avgi innstilling til kommunestyret i sak om valg av revisjonsordning, og i sak om valg av revisor.

Rapportering, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, kommuneloven § 23-5, forskriften § 4

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

I saker som oversendes kommunestyret skal rådmannen gis anledning til å uttale seg før utvalget behandler saken.

Oppfølging av vedtak om revisjoner og eierskapskontroller, forskriften § 5

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp. Utvalget skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Møte og talerett i kommunestyret

Utvalgets leder eller den han/hun bemyndiger har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles jf. **kommuneloven § 23-2**.

Møte og talerett i andre organer

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i møter i folkevalgte organer. Kommunestyret kan bestemme at retten ikke gjelder lukkede møter i kommunestyret.

Rett til innsyn i saker, dokumenter og opplysninger

Utvalget kan kreve at kommunen legger fram en hver opplysning, redegjørelse eller dokument utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Utvalget kan også foreta de undersøkelser de mener er nødvendig. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

3. Valg og sammensetning, kommuneloven kapittel 7

Kommunestyret velger selv kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn og kontroll på deres vegne, av medlemmene velges leder og nestleder. Leder kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordfører.

Utelukket fra valg er:

- a) ordfører og varaordfører
- b) medlemmer og varamedlemmer av formannskap eller fylkesutvalg

- c) medlemmer og varamedlemmer av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet. Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret eller fylkestinget er likevel valgbare
- d) medlemmer av kommuneråd eller fylkesråd
- e) medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité eller fylkestingskomité
- f) ansatte i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen
- g) personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- h) personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap.

Utvalget skal ha **syv** medlemmer med gruppevis varamedlemmer i rekkefølge. Minst et av utvalgets medlemmer skal velges blant kommunestyrets medlemmer.

Valg av kontrollutvalget foretas på kommunestyrets konstituerende møte, som første valg etter valg av formannskap og ordfører.

Valget foretas etter prinsippet om avtalevalg, og slik at den eller de gruppering(er) som ikke har ombudet som ordfører får samlet flertall i kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets leder velges fra den eller de samme gruppering(er) som nevnt ovenfor, og bør om mulig være det medlem som også er medlem av kommunestyret.

Om mulig bør hensynet til kontinuitet blant medlemmene i kontrollutvalget ivaretas ved valg av nytt kontrollutvalg.

Kommunestyret kan når som helst foreta nyvalg av utvalgets medlemmer. Hvis ett eller flere medlemmer av utvalget skiftes ut, skal alle medlemmene velges på nytt. Dette er likevel ikke til hinder for at et eller flere av de sittende medlemmene kan velges på nytt.

Dersom et medlem faller fra eller løses fra vervet velger kommunestyret nytt medlem, som skal suppleres fra den gruppe som står bak den uttredende. Dersom leder faller fra eller løses fra vervet, velger kommunestyret ny leder selv om det er valgt nestleder.

§ 4 Reglement for kontrollutvalget

Kommunestyret vedtar innenfor lovens rammer reglementet for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget selv.

Reglementet gjennomgås for eventuell revidering innen utgangen av året etter hvert kommunestyrevalg, og ellers når kommunestyret eller kontrollutvalget finner det hensiktsmessig.

§ 5 Utvalgets møter

Saksbehandling

Kommunelovens kapittel 11 om saksbehandlingsregler i folkevalgte organer gjelder

også for kontrollutvalgets møter.

Møteprinsipp

Utvalget treffer sine avgjørelser i møte, jf. kommuneloven § 11-2, første ledd.

Møte

Møte i folkevalgte organer skal holdes på de tidspunkter som er vedtatt av organet selv, kommunestyret og ellers når organets leder finner det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det, jf. kommuneloven § 11- 5, annet ledd.

Innkalling

Innkalling med saksdokumenter sendes representantene, vararepresentantene, kommunens oppdragansvarlige revisor og andre med møterett senest 7 dager før møte.

Saksdokumentene sendes medlemmer, like mange varamedlemmer som hver gruppering er representert med i utvalget, og andre med møterett. Når en gruppering kun har en representant i utvalget, sendes saksdokumentene til to av varamedlemmene.

Innkallingen skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles samt saksdokumenter.

Rådmannen mottar kopi av innkallingen til møtene og protokollene.

Sakliste og rekkefølge

Utvalgsleder bestemmer saksrekkefølgen og hvilke saker som skal til behandling i utvalget.

Åpne/lukkede møter

Møtet holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommuneloven § 11 - 5, annet og tredje ledd. Med åpne møter menes i denne forbindelse åpne for presse og publikum.

Hvis noen ber om det, og hvis det ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møte, skal møtelederen gi tillatelse til å gjøre opptak av eller overføre lyd eller bilde av åpne møter, jf. kommuneloven § 11 - 6.

Dog kan utvalget gjøre vedtak om at en enkelt sak behandles for lukkede dører, jf. kommuneloven § 11 - 5, fjerde ledd. Debatt om dette foregår for lukkede dører hvis møtelederen krever det, eller om utvalget vedtar det, jf. kommuneloven § 11- 5, femte ledd. Lukking av møte kan bare skje ved angivelse av lovhjemmel, og skal avgrenses til det/de forhold som den aktuelle lovhjemmelen tilsier. Anvendt lovhjemmel(-ler) skal angis i møtebok under den aktuelle saken(Sekr. merknad))

Vedtaksførhet/avstemninger

Utvalget er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede. Avgjørelser treffes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende, bortsett fra ved valg, jf. Kommuneloven § 11- 9, annet ledd.

Endring av sakliste/forespørsel kommuneloven § 11- 3

Utvalget kan med alminnelig flertall vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak på den utsendte saklista. Det kan også treffes vedtak i en sak som ikke er oppført på saklista, hvis ikke møteleder eller 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg dette.

Ethvert medlem kan rette forespørsler til lederen i møtet, også om saker som ikke står på saklisten.

Møterett

Oppdragsansvarlig revisor, eller dennes stedfortreder, har møte og talerett i kontrollutvalgets møter og kan forlange sine uttalelser i møtet protokollert. Møteretten gjelder likevel ikke når sak som angår revisors tilsettingsforhold behandles.

Ordfører har møte, talerett og forslagsrett i utvalgets møter med unntak av saker som gjelder ordfører personlig, jfr. **kommuneloven § 6-1, tredje ledd**.

Rådmannen eller den han/ hun bemyndiger kan innkalles/inviteres til møtene ved behov.

Inhabilitet

Om inhabilitet gjelder reglene i forvaltningsloven kap II med de særregler som går fram av **kommuneloven § 11- 10**. Den som er inhabil i en sak tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

Taushetsplikt

Folkevalgte plikter å bevare taushet om de dokumenter de får innsyn i når disse er undergitt taushetsplikt eller er unntatt offentlighet etter reglene i offentlighetsloven/forvaltningsloven. Medlemmer og varamedlemmer skal undertegne taushetserklæring på lik linje med ansatte i kommunen (*Setningen foran bør vurderes strøket og endres til følgende: «Møteleder plikter å opplyse om taushetsplikten når møte skal lukkes etter disse regler, og muntlige opplysninger eller dokumenter av slik gradering skal kommuniseres i møtet.»*, *Sekr. merknad*). Når en sak behandles for lukkede dører, skal det ikke orienteres eller refereres fra forhandlingene (*hva gjelder de særskilte forhold som hjemler lukkingen, sekr. merknad*) med mindre vedkommende folkevalgte organ bestemmer noe annet.

I tråd med eksisterende praksis skal taushetsbelagte dokumenter som utsendes/ omdeles i møte trekkes inn når saken er behandlet.

Møtebok

Det skal føres møtebok fra utvalgets møter. Utskrift av møtebok skal sendes utvalgets medlemmer/varamedlemmer, ordføreren, rådmannen og eventuelle andre med møterett, innen en uke.

§ 6 Innhenting av opplysninger, kommuneloven § 23-2

Kontrollutvalget kan, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

§ 7 Sekretariat

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredsstiller utvalgets behov **jf. kommuneloven § 23-7.**

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Kommunestyret velger selv sekretariat for utvalget etter innstilling fra kontrollutvalget.

- Sekretariatet skal forberede sakene for kontrollutvalget og påse at sakene som behandles av utvalget er forsvarlig utredet.
- Sekretariatet skal også påse at utvalgets vedtak blir iverksatt.
- Sekretariatet har på vegne av kontrollutvalget ansvaret for arkivhold for utvalgets dokumenter i tråd med bestemmelsene i arkivloven med tilhørende forskrifter.

Sekretariatsfunksjonen er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

§ 8 Møtegodtgjørelse ved deltakelse i kommunestyremøter

Dersom leder/andre fra utvalget møter i kommunestyret tilkjennes disse særskilt godtgjørelse etter nærmere retningslinjer fastsatt av kommunestyret. Unntatt fra særskilt godtgjørelse er leder eller nestleder som samtidig også er medlem av kommunestyret.»

Sekretariatet ber kontrollutvalget også drøfte sekretariatets merknader som er lagt inn i utkastet ovenfor.

Utover dette slutter sekretariatet seg til utkastet fra kommuneadvokaten, og legger med dette saken frem for kontrollutvalget til behandling.

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget slutter seg til fremlagte utkast til revidert reglement for kontrollutvalget i Alta kommune, og oversender dette til kommunestyret for realitetsbehandling med følgende innstilling:

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til revidert reglement for kontrollutvalget i Alta kommune.